

Maatschappelijke bestuurskunde – enkele suggesties voor een volgende fase

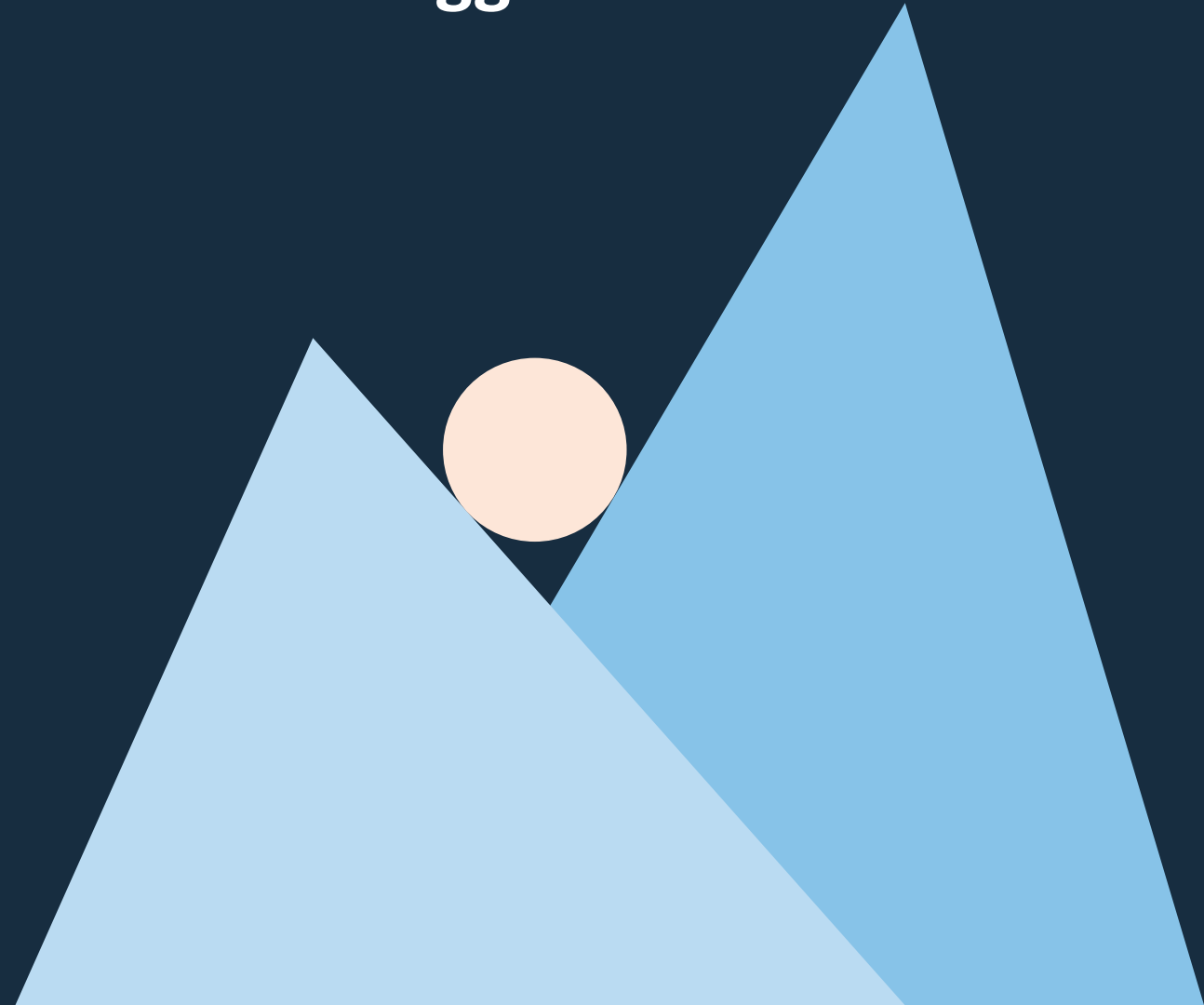
Corien Prins

Voorzitter WRR & Hoogleraar TiU

WRR

WETENSCHAPPELIJKE RAAD VOOR HET REGERINGSBELEID

Suggesties ingegeven vanuit werk Universiteit Tilburg & Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

---

Universiteit Tilburg:

- recht en informatisering
- wetenschap voor beleid

WRR:

- volle breedte regeringsbeleid
  - strategische advisering
- langetermijn regeringsbeleid
- op wetenschap gebaseerde beleidsadviesing

Tabel 3   Handelingsrepertoire voor (meer) verbindende bestuurskundigen

Specificeren	Expliciteren	Relateren
<p>Maak duidelijk over welke vraagstukken en zorgen je (of men) het precies hebt. Maak duidelijk welke velden en circuits actief zijn. Verhelder de contexten waarin zorgen opkomen en spelen.</p>	<p>Breek maatschappelijke zorgen en sturing open. Maak helder welke waarden op scherp staan, welke ideeën dan wel ideologieën actief zijn. Leg waardenstrijd bloot. Neem zelf stelling.</p>	<p>Verbind jezelf, en overbrug afstanden. Ga erop uit, wees/wordt actief op plekken buiten de universitaire muren. Wees aanspreekbaar. Vervul adviesrollen.</p>
<p><i>Bijvoorbeeld:</i> <i>Maak duidelijk als zich een vraagstuk aandient, bijvoorbeeld landbouw, digitalisering of armoede of kansengelijkheid, over welke ontwikkelingen, facetten, thema's dat draait, hoe en waarom die zich aandienen, welke ambities, actoren en arena's 'at stake' zijn.</i></p>	<p><i>Bijvoorbeeld:</i> <i>In geval van concrete (concreet gemaakte) vraagstukken, zoals activering van de arbeidsmarkt, of kansengelijkheid, maak expliciet vanuit welke (beleids)definities gehandeld wordt, welke waarden strijden, wat de 'tijdgeest' doet, en welk tegenwicht geboden kan worden.</i></p>	<p><i>Bijvoorbeeld:</i> <i>Verschillende auteurs in deze bundel zijn niet enkel op maatschappelijke plekken actief, ze zijn vaak verbonden aan politieke, beleids- en maatschappelijke velden via zogenoemde 'science policy interfaces', zoals de WRR, SER, RVS, ROB of Onderwijsraad.</i></p>

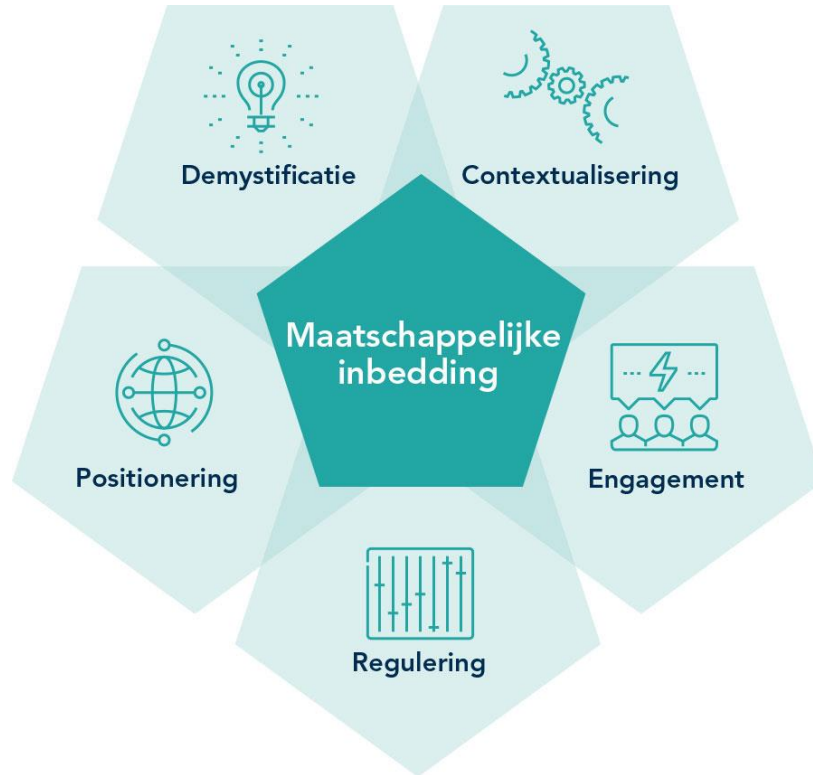
‘wat doe je’ = ook: ‘wat beoog je’

- 1. Kennis ontsluiten:** nieuwe feiten/kennis overdragen
- 2. Agenderen:** relevantie/urgentie van een maatschappelijk probleem benadrukken
- 3. Debat/denken stimuleren:** nieuwe feiten en/of perspectieven rondom een controversieel thema uitdragen
- 4. Lostrekken:** een probleem/beleidskwestie herdefiniëren of reframen
- 5. Opties schetsen:** onpartijdig overzicht van mogelijke beleidsrichtingen geven
- 6. Richting geven:** beargumenteerde voorkeur voor een beleidsrichting geven
- 7. Meedenken:** met kabinet, beleidsmakers of organisaties meedenken

Kapstok: 5 opgaven/transities WRR-rapport

Opgave AI

Demystificatie: van beeld naar begrip

Contextualisering: van techniek naar toepassing

Engagement: van monoloog naar dialoog

Regulering: van reactie naar regie

Positionering: van natie naar netwerk

Van beeld naar begrip

- ‘maatschappelijke velden’: op welke debatten sluit je aan?
- ‘verbind jezelf’: maar met wie? + begrijpen waar ‘de ander’ staat in plaats van roepen aan de zijlijn
- een andere ‘taal’ - van abstracte wetenschappelijke noties naar concrete maatschappelijke meerwaarde
- verwachtingenmanagement: rolopvatting (hoe ‘veilig’ wil je het houden?; onzekerheid communiceren)

Van techniek naar toepassing

- van systeembenadering naar contextbenadering
  - ‘Neem zelf stelling’: van facts & figures en methodologisch geladen – naar engagement – incl. waarden & belangen
- verbinden aan andere academische disciplines – grenzen gegeven eigen disciplinaire identiteit & kern van de discipline
- ‘wees aanspreekbaar’:
  - verantwoording (methode) keuze ‘concrete vraagstukken’ – niet neutraal
  - idem probleemdefinitie (waar haal je die vandaan?)

Van monoloog naar dialoog

- wees/wordt actief op plekken buiten de universitaire muren
  - ‘vervul adviesrollen’ - onafhankelijkheid/onafhankelijke wetenschap en maatschappelijke en beleidsadvisering & dialoog (hoe geef je ‘insider rol’ vorm en onder welke voorwaarden?)
  - individu & collectief (wetenschapper – discipline)
  - informeren – niet legitimeren
- bekritiseerbaarheid handen en voeten geven
  - omgaan met ‘dit is zoals het is’, consensus wel/niet ‘end in itself’

Van reactie naar regie

- ‘breek maatschappelijke zorgen en sturing open’
  - instrumentarium maatschappelijke bestuurskunde
  - competenties onderdeel opleiding & training
  - institutionele borging zelfreflectie
- maatschappelijke zorgen van nu
  - maar ook faciliteren voorbereiden & vooruitdenken zorgen van straks
  - rol van scenario's

Van natie naar netwerk

- maatschappelijke bestuurskunde impliceert
  - internationale oriëntatie en kunde, maar ook ...
  - oog voor het typisch nationale
- met internationale consortia maar ook talent van en voor Hollandse bodem
- netwerk vanuit meer dan alleen geografisch perspectief

Ten slotte: wat wens ik de jarige toe?

WRR

WETENSCHAPPELIJKE RAAD VOOR HET REGERINGSBELEID

